

[Aksel Larsen.]

må denne generalakt være overflødig, og hvis jeg ikke fra ministerens side får en anden og bedre forklaring, en begrundelse for rimeligheden af, at man opbygger dette nye apparat, så bliver jeg nødt til at sige, at så vil vi ikke kunne stemme for det foreliggende forslag til beslutning.

Statsministeren (Erik Eriksen): Udenrigsministeren kan desværre ikke være tilstede, så jeg skal på hans vegne kun sige, når det ærede medlem nu hævder som sin opfattelse, at denne generalakt er overflødig, at jeg kan ikke se det rigtige deri. Det ærede medlem må også tænke på, at de lande, han nævnte, er jo ikke med; hvis de slutter sig til denne pagt, så får de uvilkårlig den indflydelse, som det ærede medlem taler om. Jeg kan derfor ikke gå ind på den tankegang, at denne generalakt er overflødig, og jeg må altså henholde mig til det, som udenrigsministeren har svaret ved sagens første behandling.

Aksel Larsen: Hvad angår de lande, jeg har nævnt, tror jeg ikke, at den højtærede statsminister er i stand til at påvise nogen vej, hvorved republikken Vietnam og befolkningen i Malaya kunne slutte sig til denne pagt, så de er altså i hvert fald udenfor. Når jeg nævnte dem blandt de eksempler, jeg trak frem, var det naturligvis med en ganske bevidst hensigt, fordi det interesserer mig meget, om sådanne spørgsmål kunne komme ind under den forligsbehandling, der her er tale om. Men bortset fra det har statsministerens kortfattede ord jo aldeles ikke modsagt det, jeg har hævdet her, at hvis den fremstilling, vi ved første behandling fik af udenrigsministeren, er rigtig, har vi i forvejen mellemfolkelige retsorganer, som kan træde i virksomhed under konflikter, hvis begge parter ønsker det; og hvis ikke begge parter ønsker det, har vi sikkerhedsrådet. Derfor må jeg i bedste fald anse disse forligsnævn og denne generalakt for at være overflødige, og vi kan stadigvæk ikke stemme derfor.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslaget til rigsdagsbeslutning

vedtoges enstemmigt med 98 stemmer; 6 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Der vil nu blive givet landstinget meddelelse om denne vedtagelse.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændringer i og tilføjelser til lov nr. 242 af 27. maj 1950 om forsvarrets ordning (centralstyrelsen, den kommandomæssige organisation m. v.).

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 3577; fremsættelsen findes i tidenden sp. 1884).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Rasmus Hansen: På den socialdemokratiske gruppes vegne skal jeg udtale, at den er rede til at give det fremsatte lovforslag en saglig behandling, men at det indeholder en række problemer, som det vil være naturligt at drøfte nærmere i et udvalg. Når tiden dertil er inde, vil jeg derfor tillade mig at stille forslag om nedsættelse af et udvalg.

Arnth Jensen: De betragtninger, som den ærede socialdemokratiske ordfører, det ærede medlem hr. Rasmus Hansen, har fremført vedrørende det foreliggende lovforslag, kan jeg på mit partis vegne tiltræde, og jeg tillader mig at anbefale lovforslaget til hurtig gennemførelse i det høje ting.

Norup: Det af den højtærede forsvarsminister fremsatte lovforslag om ændringer til forsvarsloven af maj 1950, der fortrinsvis omhandler forsvarrets departementale og kommandomæssige organisation, er motivet klart og logisk dels i fremsættelsestalen, dels i de til lovforslaget hørende bemærkninger. Når den danske forsvarsorganisation kommandomæssigt skal knyttes sammen med de kommandolinier, som er fastlagt gennem NATO efter majlovens vedtagelse, vil det formentlig være hensigtsmæssigt at foretage visse ændringer i denne lov.

Det centrale i de foreslåede ændringer er, at forsvarschefen normalt ikke mere har den samlede militære ledelse og føring af de tre værn, men at denne overlades til værncheferne, der igen for danske Atlantpagtstyrkers vedkommende føringsmæssigt må underlægges admiral Brinds nordregion.

Efter lovforslaget er forsvarschefens beføjelser blevet ændret til, at han dels skal være en slags værninspektør med hensyn til værnenes uddannelse og brugbarhed, dels en øverste tilrettelæggelsesmyndighed for beredskab og forsvarsplaner. Det sidste er af ganske overordentlig betydning, ikke mindst set på baggrund af, at den danske forsvarschef er medlem af militærkomiteen, der igen er en højere myndighed end Europa-